

Helsinki

Püüa kinni!

Lapse keele ja kõne arengu toetamine

Helsinki

Helsingi linn
Sotsiaal- ja tervishoiuamet
Nõuandla ja peretöö
www.otakoppi-ohjelma.fi

Emakeel on lapse kõige tähtsam keel. See on lapse ja vanema ühine keel ning avab ukse oma kultuuri ja ajalukku.

Hea emakeeleoskus on õppimise, sealhulgas soome keele omandamise alus. Vanemad peaksid oma lapsega alati emakeeles rääkima, mitte püüdma talle soome keelt õpetada. Laps õpib soome keelt lasteaias ja koolis.

On väga tähtis, et kodus toetatakse emakeelt järjepidevalt kõigis argipäeva askeldustes. Kui vanemad räägivad eri keelt, räägib kumbki lapsega oma keeles. Isegi kui laps ei kasuta vanema keelt aktiivselt, areneb keelest arusaamine ning hiljem saab ta selles keeles ka rääkima hakata.

Imikueas

Imikul on hea olla süles ja vanema lähedal.

Näita imikule välja oma rõõmu tema üle.

Räägi imikuga palju, vaadates talle samal ajal silma.

Kommenteeri imikule oma tegevust, kui näiteks tema eest hoolitsed või teda riietad.

Nimeta ümbritsevad nähtusi, esemeid ja inimesi.

Väikelapseas

Vestle lapsega argiolukordades teda huvitavatest asjadest, sest niimoodi õpib laps uusi sõnu kõige paremini. Kuula, mida laps vastab.

Kui hoolitsed lapse eest, räägi talle, mida parajasti teed, näiteks Paneme sokid jalga, nimeta asju nende nimedega ning räägi ka tunnetest, näiteks Ema teab, et sulle ei meeldi, sest ..

Küsi lapselt tuttavaid asju, näiteks Kus auto on? või Kas soovid piima või vett?

Laula, loe lasteluuletusi, mängi lapsega oma emakeeles. Mäng on lapse arengule ja õppimisele väga tähtis.

Ära paranda lapse kõnet, vaid ole talle rääkimisel hea eeskuju. Laps ütleb laamat, täiskasvanu ütleb Jaa, kohe loeme uut raamatut.

Laps õpib uusi sõnu koos raamatut vaadates. Jutusta lapsele raamatu piltidest ja räägi lugusid näiteks oma lapsepõlvest ja kodust.

Lapse kõnest arusaamine areneb, kui annad talle väikeseid ülesandeid: Anna müts või Näita, kus on king.

Ainult TV, videote ja DVD-de vaatamine või arvutimängud ei arenda lapse keelt!

Kui laps õpib soome keelt näiteks lasteaias

Vasta lapsele oma emakeeles, isegi kui laps räägib soome keeles.

Kui laps ei tea mõnda sõna ja ütleb selle soome keeles, korda seda sõna oma emakeeles.